

Handläggare
Lisbeth Westerlund
Telefon: 08-508 25 016

Till
Socialnämnden

Vision Hässelby-Vällingby 2030

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Leif Fransson
Administrativ chef

Sammanfattning

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde behöver utvecklas, inte minst vad avser tillgång på arbeten och goda kommunikationer. För att få kraft och riktning i arbetet kring Hässelby-Vällingby har kommunfullmäktige beslutat att en vision ska tas fram. Visionen för Hässelby-Vällingby föreslås följa samma struktur och inriktning som stadens vision som antogs av kommunfullmäktige i juni 2007, vision 2030 "Ett Stockholm i världsklass".

Förvaltningens anser att det är angeläget att en satsning som vision Hässelby-Vällingby 2030 redan från början integreras i den ordinarie verksamheten. Förvaltningen vill därför betona vikten av att de verksamheter som normalt ansvarar för olika frågor måste involveras om ett initiativ av detta slag ska bli hållbart på lång sikt. Det behövs också en tydlig styrning av en satsning som vision Hässelby-Vällingby 2030.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden för yttrande överlämnat remiss om vision Hässelby-Vällingby 2030. Remisstiden går ut 5 oktober 2013.

Ärendet har även remitterats till Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och idrottsnämnden samt till Stadshus AB och Stockholm Business Region.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Remissen i sammanfattning

Kommunfullmäktige antog i juni 2007 vision 2030 ”Ett Stockholm i världsklass”. Visionen för Hässelby-Vällingby föreslås följa samma struktur och inriktning som stadens vision. Stockholms ytterstad har stora kvaliteter och hög attraktivitet. Hässelby-Vällingby behöver emellertid utvecklas, inte minst vad avser tillgång på arbeten och goda kommunikationer. För att få kraft och riktning i arbetet kring Hässelby-Vällingby har kommunfullmäktige beslutat att en vision ska tas fram.

I stadsdelsnämndsområdet bor nära 67 000 personer, vilket motsvarar 8 procent av Stockholms stads befolkning.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde omfattar stadsdelarna Hässelby Gård, Hässelby Strand, Hässelby Villastad, Grimsta, Kälvesta, Nälsta, Råcksta, Vinsta och Vällingby. För mer information om demografi och åldersindelning m.m., se bifogad statistikrapport.

I huvudsak omfattar stadsdelsnämndsområdet flerfamiljshusstadsdelarna längs slutet av t-banans gröna linje, samt villaområdena i Hässelby Villastad och norr där om. Flerfamiljshusen är huvudsakligen byggda under 1950-talet med Vällingby centrum som medelpunkt.

I remissen har några frågor pekats ut som viktiga att besvara under ärendets beredning. Dessa besvaras nedan.

Förvaltningens synpunkter

Det är angeläget att skapa förutsättningar för delaktighet för alla medborgare. Inom staden är det viktigt att alla stadsdelar framstår som attraktiva och trygga att bo i, med bra skolor och med goda förutsättningar för arbete oavsett var man bor.

Med ambitionerna att skapa ett bra samhälle för alla har staden under flera decennier genomfört stora satsningar och betydande investeringar i stadens mest eftersatta delar. Det är angeläget att ta lärdom av erfarenheterna från dessa satsningar, t.ex. Järvalyftet. En viktig slutsats som lyfts fram i tidigare utvärderingar av liknande initiativ är att denna typ av satsningar måste bedrivas uthålligt och med en inriktning om ett långsiktigt arbete för att nå önskade resultat.

Förvaltningen anser att det är angeläget att en satsning som vision Hässelby-Vällingby 2030 redan från början integreras i den ordinarie verksamheten. De verksamheter som normalt ansvarar för olika frågor bör involveras om ett initiativ av detta slag ska bli hållbart på lång sikt. Dvs. utbildningsförvaltningen när det gäller skolfrågorna, arbetsmarknadsförvaltningen när det gäller sysselsättning osv.

Den föreslagna samordningen av den operativa styrgruppen för Västerort med vision Järva och placering av projektet under kommunstyrelsen är bra.

En av de framgångsfaktorer som flera tidigare utvärderingar pekat på (utvärderingar av stadens ytterstadssatsning, ”storstadssatsningen” m.m.) är hur olika satsningar kan få sin legitimitet genom att försäkra sig om boendes och olika lokala aktörers engagemang och delaktighet. Det är angeläget att ta fram ett konkret förslag på hur ett lokalt inflytande över processerna och förslagen om insatser ska vara utformat.

En annan angelägen del som behöver beaktas är hur man informerar om en satsning av detta slag och hur den ska kommuniceras med och mellan olika aktörer, medborgare m.fl. I satsningar av detta slag bör en väl anpassad informations- och kommunikationsstrategi vara en av hörnstenarna.

Svar på stadsledningskontorets frågor

Stadsledningskontoret anser att det finns några frågor som är av vikt att de besvaras under detta ärendes beredning, dvs. under den beredningsprocess som föredragande borgarråd genomför i och med remittering av ärendet. Nedan kommenterar förvaltningen de frågor som är relevanta för socialnämndens ansvarsområde.

- 1. Vilka åtgärder, generellt, ser ni som mest angelägna för att uppnå målet om ett Hässelby-Vällingby i världsklass? Lista i prioriteringsordning.*

Förvaltningen anser framförallt (baserat också på forskningserfarenheter) att åtgärder inom olika områden måste gå hand i hand för att skapa en stabil utveckling.

De allra viktigaste frågeställningarna är följande:

- Barns och ungdomars uppväxtvillkor och skolgång.
- Insatser för att öka människors möjlighet att få ett arbete – arbetet är en huvudfråga för att minska segregation och utanförskap i de områden som idag präglas av detta.
- Trygghet och en vacker miljö – att invånarna ska kunna känna sig trygga i och stolta över sitt bostadsområde och över att bo där..
- Tillgodose behov för utsatta grupper vad gäller bostäder, tillgänglighet och service.
- Särskilda satsningar som ”lyfter” upp olika delar av Hässelby-Vällingby.

- 2. På vilket sätt kan er organisation/verksamhet bidra till att stärka utvecklingen i Hässelby-Vällingby?*

Utifrån socialförvaltningens utgångspunkt är samverkan förskola, skola och socialtjänst viktigt vilket också sammanfaller med det uppdrag socialnämnden har i budgeten för 2013.

Föräldrastödsinsatser ger goda effekter. Forskning visar att den största förebyggande effekten för att barn inte ska få problem senare i livet, nås om insatser som föräldrastödsprogram riktas till alla familjer/vårdnadshavare. Socialnämnden erbjuder föräldrar i staden föräldrastödsprogrammen ABC och Komet.

Förvaltningen kan bidra till att stärka utvecklingen av Hässelby-Vällingby genom möjligheten att ta fram unik information om trygghet på små geografiska områden. Sedan våren 2008 utför förvaltningen en trygghetsundersökning vart tredje år. Nästkommande undersökning planeras till 2014. Denna mäter

utsatthet för brott, upplevda ordningsstörningar samt upplevd oro för att utsättas för brott. Materialet går att bryta ner på såväl stadsdelsnämnds nivå som stadsdels nivå och frågor ställs dessutom om hur oron upplevs i det egna bostadsområdet. Resultaten från denna trygghetsmätning kan på många sätt bidra till utvecklingsarbetet i Hässelby-Vällingby, dels som kartläggnings- och uppföljningsinstrument, dels i arbetet med att prioritera och lokalisera riktade insatser.

När det gäller att öka beredskapen för det oväntade skulle samordning och uppdrag för fältassistenter i staden behöva utvecklas för att uppnå en bättre beredskap. Detta är ett utvecklingsområde som kan utvecklas såväl på övergripande som på lokal nivå och i samverkan med polisen. Förvaltningen skulle kunna medverka i ett sådant utvecklingsarbete.

Förvaltningen koordinerar och stöttar utvecklingsarbetet med sociala insatsgrupper i stadsdelsförvaltningarna. Målgruppen för social insatsgrupp är ungdomar som riskerar att rekryteras till kriminella nätverk eller utveckla en kriminell livsstil samt unga som behöver stöd för att lämna ett kriminellt nätverk eller en kriminell livsstil. Pilotverksamheten med sociala insatsgrupper för den äldre målgruppen 20-29 år i Tensta och Rinkeby kan eventuellt leda till arbete på liknande sätt i Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Förvaltningen erbjuder kontinuerligt utbildningsinsatser för socialtjänstens personal inom individ- och familjeomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

- 3. Utifrån stadsdelsperspektivet, lämna förslag på åtgärder som bör prioriteras.*

Förvaltningen har inga kommentarer under denna punkt.

- 4. I inledningen av arbetet har frågan väckts om att arbetet med Hässelby-Vällingby borde koncentreras till områden med sämre socioekonomisk situation. Är det en riktig prioritering? Ja/nej motivera svaret.*

Ett sammanhållet övergripande utvecklingstänkande för Hässelby-Vällingby måste kombineras med att särskilda resurser satsas i områden med sämre socioekonomisk utveckling.

Viktiga utvecklingsområden är här barns och ungdomars uppväxtsituation, satsningar på arbetsmarknadsinsatser och en trygg yttre miljö.

I kommunstyrelsens beslut om Avstämning av mål och budget 2013 behandlas frågan om stadens samlade arbetsmarknadsinsatser: ”För att främja likställighetsprincipen i staden samt använda stadens resurser för arbetsmarknadsinsatser på ett optimalt sätt kommer stadsledningskontoret i samråd med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna att pröva organisationsform för dessa verksamheter”.

Arbetet med att utveckla samarbete mellan Jobbtorg Stockholm och stadsdelsförvaltningens verksamhet med ekonomiskt bistånd genom bl.a. gemensamma bedömningsinstrument är viktigt för att öka kvaliteten på det stöd som erbjuds de som står utanför arbetsmarknaden i Hässelby-Vällingby. Ett större utbyte mellan både arbetsmarknadsförvaltningen och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning men även mellan de stadsdelsförvaltningar som erbjuder arbetsträningssatser skulle kunna gynna arbetslösa i Hässelby-Vällingby.

Av 2011 års trygghetsmätning framgick att otrygghetstalen samt upplevelsen av ordningsstörningar i stadens 132 stadsdelar i stort sett följer demografiska och socioekonomiska faktorer i stadsdelarna. Oron är störst i de socialt mest utsatta områdena och många problem, till exempel med ungdomar som stör ordningen, är mest utbredda i de områden där en stor andel av befolkningen är just ungdomar.

- 5. Finns det anledning att koncentrera sig till vissa delar i Hässelby-Vällingby, i så fall vilka? Varför och i så fall vilka åtgärder?*

Utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv är det de stadsdelar som har många arbetslösa unga, många nyanlända i befolkningen samt många långtidsarbetslösa bland de boende som behöver särskild uppmärksamhet då det är dessa grupper som har svårast att ta sig in på arbetsmarknaden.

- 6. Finns det några särskilda svårigheter eller utmaningar i Hässelby-Vällingby? Beskriv.*

Utsatta stadsdelar i Hässelby-Vällingby skiljer sig från t.ex. Järvafältet genom att det där finns en äldre fattigdoms- och

missbruksproblematik ofta i kombination med psykosociala problem. Det finns risk för att denna problematik går i arv till nästa generation.

7. *Finns det någon speciell målgrupp i stadsdelsnämndsområdet som behöver extra stöd, i så fall vilka och på vilket sätt?*

Frågan har besvarats i svaren på frågorna ovan.

8. *Finns det något som saknas i förslaget av visionstexten?*

Förslaget till visionstext är bra.

9. *Synpunkter på processen kring programmet.*
10. *Tankar kring marknadsföring, kommunikation och budskap.*
11. *Tankar kring formerna för medborgardialog.*
12. *Hur bör genomförandet organiseras och vem ska vara ansvarig för vilken åtgärd?*

9 – 12. Förvaltningen bedömer att det är av stor vikt att berörda förvaltningar som utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, stadsbyggnadskontoret m.fl. får ett tydligt uppdrag att utifrån sina respektive verksamheter klargöra på vilket sätt de kan och ska bidra till ett brett utvecklingsarbete i Hässelby-Vällingby. Grunden i utvecklingsarbetet måste ske utifrån ordinarie verksamhet för att långsiktighet ska kunna garanteras. Det samordnande arbetet mellan förvaltningarna är dock mycket viktigt för att garantera att utvecklingsinsatser går hand i hand och att olika aktörer knyts samman i ett gemensamt arbete.

Samverkan med andra myndigheter såsom polis, arbetsförmedling, hälso- och sjukvård, t.ex. tidiga insatser via barnavårdscentral (BVC), mödravårdscentral (MVC), barn- och ungdomspsykiatri (BUP) är viktiga. Det är också samverkan med beroendevård och psykiatri när det gäller uppsökande arbete med missbrukare etc. som skapar otrygghet i delar av Hässelby-Vällingby. Samverkan med polis är mycket viktigt för att stävja brottslighet. Samverkan med andra aktörer såsom det lokala näringslivet och olika kommunala och privata fastighetsägare, är också väsentligt.

Ytterligare en betydelsefull fråga är att ett aktivt arbete bedrivs för att förankra idéer och förslag bland de boende – och att boendes synpunkter och förslag tas tillvara i processen. Här bör stadsdelsnämnden få ett tydligt uppdrag att medverka aktivt till en bra medborgardialog.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Utkast till Vision Hässelby-Vällingby 2030.
3. Statistikunderlag Hässelby-Vällingby, utveckling perioden 2002-2011